

BÀI 13.

13.

Lưu diễn Hàm Long, thứ Năm ngày 10/1/1980

Đêm đầu tiên nghỉ hát, tôi bỗng thềm đàn lại những bản nhạc xưa cho Đan nghe. Một nỗi buồn mong manh bao phủ tâm hồn. Tôi tìm lại đúng một mặt khác của bản chất mình dẫu rằng đang có Đan bên cạnh: "Nỗi u hoài dai dẳng lắng chìm một lúc nào chứ không hẳn là dứt bỏ trong tim".

Trong đêm vắng, tiếng đàn vang lên tha thiết đã thu hút một số thính giả trong đoàn cùng tham dự. Chúng tôi họp thành một cuộc lửa trại bất ngờ và cũng thật nhiều cảm động giữa khuya nơi một tỉnh lỵ heo lánh xa xôi.

[Lạ một điều, trong giọng đàn và trên cái ngậy ngậy của men rượu, sao lại chỉ nhớ đến những ngày lưu diễn Miền Trung với đoàn Sống Chung có Nhã cùng đám anh Vui tham dự? Ở Đan không có cái vẻ ngang tàng tự tin của Nhã; và ở đám thính giả Sài Gòn III đêm nay không có cái thân ái như anh Vui và những người bạn cũ ở đoàn Sống Chung đã dành cho tôi. Ở đây, nỗi đam mê âm nhạc không còn được phơi bày trọn vẹn. Có cái gì đó vẫn "hụt hẫng" trong những âm thanh truyền cảm; một cái gì vô cùng hệ trọng mà tôi *đã được* và *đã mất* từ thuở nào đã xa. Tôi là ai vậy? Một mẫu "bạc bẽo với hiện tại" hay "chung tình với quá khứ"? Không thể biết.]

□

***/ Một buổi chiều ở Hàm Long**, chúng tôi cãi nhau vì một chuyện không ra gì. Đây cũng là điều nguy hiểm mà lúc sau này, tôi và Đan hay gặp. Tôi buồn phiền trên vài quan điểm nhưng chẳng còn muốn thố lộ cùng Đan.

Có lẽ tôi sai lầm khi cứ đòi hỏi nơi Đan những tình cảm vượt quá với sự đáp ứng của anh (ví dụ sự bảo bọc "nỗi bơ vơ" trong tâm hồn tôi chẳng hạn.) Và cái sai lầm này đã làm tôi trở nên chủ quan lệch lạc để không nhận định được đúng tình yêu và con người Đan. Vì vậy càng lúc về sau, tôi càng trở nên xa lạ với tình yêu dành cho Đan và xa lạ ngay cả với chính mình.

Có cái gì không ổn ở điểm này, tôi nhận ra mình bệnh hoạn thật thường quá, nguyên nhân khởi đầu cho cái "hổng" suốt đời trên con đường đi tìm hạnh phúc của tôi.

***/ Một buổi sáng uống *café* nơi một cái quán ven đường ở Hàm Long**, tôi kể cho Đan nghe tác phẩm Gretta của Edskin Cadwell.

Và một buổi tối khác, nói với Đan về nguyên nhân tan vỡ mối tình Dalat: "Tất cả chỉ là do cảm giác lạc lõng bơ vơ mà người đàn ông tạo ra trong hồn tôi đã đẩy tôi xuống hố."

Trong hai chuyện kể, tôi muốn ngụ ý thiết tha rằng Đan nên cố lòng HIỂU cái bản chất thâm sâu này trong tôi... Nhưng mà hình như Đan không hiểu. Nên, một lúc nào đó ở Hàm Long, tôi đã bùi ngùi nói với Đan:

"Nhiều lúc em thấy thật cô đơn bên Đan!"

**/ Tuy nhiên, cũng tại Hàm Long, một lần ngây ngây say, Đan đã nói: "Sau này khi mình đã hết là của nhau, anh biết chắc một điều rằng dẫu em có đốt đuốc đi giữa ban ngày cũng chẳng thể nào tìm ra được người đàn ông nào yêu em nhiều hơn anh đâu."*

(Câu nói khiến tôi thật buồn và rợn người khi tức thì nhớ lại gần như từng chữ giống hệt câu tôi đã nói cùng Nguyễn trong mối tình Trần Sa năm xưa.)

□

Lưu diễn Chợ Lách, thứ Ba 15/1/1980

Trời tối. Đứng cạnh nhau ngoài sân ban nơi đoàn dựng rạp, Đan bỗng nói với tôi:

"Ồ em có những điểm vô cùng mâu thuẫn. Ví dụ, anh không thể nào ngờ một con người tự do ngổ ngáo như em lại có thể sống được với vợ chồng anh Ngọc trong cùng một biệt thự như những ngày trong tháng 4 của kỳ di tản. Điều này mâu thuẫn đối nghịch hẳn với hành động em đã bỏ anh ấy 'lần thứ nhất' (tạm gọi như một hình thức ngoại tình) trong việc gặp gỡ Phạm Hùng, và cũng cả 'lần thứ hai' bỏ hẳn anh ấy ngày 4/5/1975 mà đi. Anh nghĩ hoài mà không ra bản chất của em."

(Chợt rùng mình khi nhớ tới Nguyễn cũng cùng câu hỏi y hệt đã đặt ra theo mối tình Dalat năm xưa của tôi.)

Tôi không nói gì, cũng không muốn giải thích với Đan rằng:

"Trong con người tôi, hai bản chất Thiện-Ác đối nghịch nhau ngang hàng, đồng đẳng. Vấn đề chính là có ai đó đủ sức lôi tôi lên trong bản chất Thiện HAY đẩy tôi xuống với bản chất Ác nhiều hoặc ít hơn mà thôi."

Đan tiếp:

"Sự kiện em bỏ đi lần thứ nhất nói lên rõ rệt em là con người phũ phàng tàn nhẫn, trái ngược với điều em có thể xé đôi tấm vé máy bay và băng lòng ở lại trong nhà anh Ngọc thời gian biến động, mình chứng hùng hồn cho sự việc em sống tất cả cho tình yêu. Anh không hiểu em thế nào nữa. Thật anh nghĩ hoài không ra."

□

Chợ Lách, thứ Tư 16/1/1980

Đan nói phải về Sài Gòn đôi ngày để thăm hỏi tin tức gia đình, nhưng tôi lại nghĩ rằng anh đi Bạc Liêu, như một lần nghe anh kể có chuyện vượt biên vào cuối tháng 1 và sẽ tham dự cùng người đàn bà ấy. Vậy là tôi trở nên u uất, pha lẫn cả niềm hồi tiếc đầu đầu... Tôi nói với Đan:

"Em biết Đan chẳng phải về Thủ Đức, mà là đi Bạc Liêu như một lần đã nói. Nhưng em vẫn đợi Đan 5 ngày. Nếu qua 5 ngày ấy Đan không trở lại thì xem như chúng mình chia tay nhau luôn."

Đan nhìn tôi thật sâu, nhưng rồi chỉ là im lặng.

□

Chợ Lách, thứ Năm 17/1/1980

Trời rét như ướp đá, hai bàn chân tôi lạnh ngắt mà vẫn ngoan cố ngồi viết những dòng này tại căn nhà trọ sau khi tan hát, trong khi Đan vẫn nằm ngủ trong chăn. Sự cô đơn là đây, tôi không thể nào gặp được người đàn ông hiểu mình cận kề trong những lúc rủ rượi như thế. Lại càng bất hạnh hơn khi không có lấy được một giọt nước mắt ứa ra cho vui sự cô đơn.

Có một kẻ nút trầm trọng trong tâm trí và chính kẻ nút này lại là điểm cứu được sự kiêu hãnh đang trên đường lặn xuống dốc trong tôi.

□

Đêm thứ ba ở Chợ Lách.

Từ buổi chiều chúng tôi làm hòa với nhau, những xung khắc nhỏ mấy lúc gần đây được xóa bỏ gần hết. Dù vậy, đâu đó trong lòng vẫn nghe có gì không ổn, nên buổi tối, khi Đan chợt nói:

"Anh không bao giờ chấp nhận cho vợ hay người yêu anh nặng lời với anh."

thì tôi thấy như sống lưng mình lạnh toát.

Chúng tôi lại tranh luận nhau dữ dội, mọi khía cạnh được đưa ra mổ xẻ. Cuộc tranh luận không còn thú vị như bao lần cũ mà nó mang đầy tính chất hàn học dần xé lãn nhau. Sự đả vỡ càng lúc càng rõ rệt hơn nơi cả hai. Tôi nghe chán nản vô cùng, trong óc nảy sinh sự giã từ mãi mãi. Đồng thời cũng là cái cảm nghĩ mát mát nôn nao theo một điều gì vô cùng thân thiết.

Một lúc thật lâu....

Đan nói ngậm ngùi:

"Anh yêu em nhiều lắm. Em thật là ngu mới không nhìn ra nơi anh điều đó. Đúng, em nói đúng, vài hôm trước anh có nói rằng sẽ về Sài Gòn mà thật là đi Bạc Liêu như em đoán biết. Nhưng bây giờ anh quyết định không làm điều ấy nữa. Năm ngày giao hẹn của em sẽ không có."

Rồi nhìn tôi thật sâu, Đan nói nhỏ:

"Vì em!"

[]

Chợ Lách ngày cuối cùng, thứ Sáu 18/1/1980.

Buổi sáng, nhìn tôi lau mái tóc mới gội, Đan cười mỉm:

"Ồ em anh nhận thấy có một đặc điểm thế này. Rằng nếu với một người đàn bà khác, thời gian sống chung càng tăng thì người ta càng trở nên nhàm chán nhau cả tâm hồn lẫn thân xác. Còn em ngược lại. Càng đi sâu vào đời em anh càng khám phá thấy thật nhiều cái thú vị mới mẻ trên cả hai mặt thân xác và tâm hồn."

Tôi đáp lời anh, điệu rất nghiêm trang:

"Cuộc đời em đã trải qua quá nhiều giông gió, em ao ước sống bình dị hiền hòa với một người đàn ông yêu mình và được mình yêu thật sự. Em có thể chịu đựng được tất cả, đánh đổi tất cả vì cái hạnh phúc ấy. Chỉ một điều em xin là bao giờ còn yêu em, Đan đừng nên tạo cho em sự đau khổ vì ghen theo một người đàn bà khác. Em không ghen đâu, mà là em từ bỏ. Em xin Đan hãy giữ em bằng chính sự thủy chung tuyệt đối. Nơi Đan, em chỉ đòi hỏi duy nhất điều ấy. Mọi sự sẽ không thể cứu vãn nổi nếu ngày nào em biết điều thay lòng đổi dạ xảy ra nơi Đan (trừ ra người hôn phối chính thức của anh)."

Tôi nói thêm:

"Đây là những lời quyết liệt, em mong Đan hiểu cặn kẽ để giữ được cái tâm hồn lang bạt của em."

[]

Lưu diễn Cái Mơn, thứ Bảy 19/1/1980.

Năm ngày ở Cái Mơn là năm ngày chúng tôi đạt gần trọn cao độ đam mê trong chuyến đi này. Cả hai trú lại trong nhà một cô gái người Tàu và tại đây, hạnh phúc đã tìm đến rõ nét trên nhiều góc cạnh.

Tôi yêu những lúc tan hát trở về trong đêm tối, ôm ghì cánh tay Đan mà nghe vang vang trong hồn nỗi ấm áp phó thác. Yêu những lúc chui ngay vào chăn để tránh cái lạnh, nằm gọn lỏn thu mình như con mèo nhỏ trong tay Đan. Yêu những gàu nước Đan xách từ dưới sông về cho tôi tắm. Yêu cả những khi Đan đưa tôi đi tiểu trong bóng tối sau lưng nơi dựng rạp, và nói đùa:

"Anh không ngờ cuộc đời mình lại có lúc xuống dốc tận cùng đến cái độ phải đưa cho con nhỏ hay sợ ma này đi tiểu như vậy!"

Đan là thế. Cái dáng anh nhẹ nhàng cao ráo, khuôn mặt lúc nào cũng trầm trầm xa vắng. Đan ít nói, nhưng thật thì trên từng hành động đã như bao tôi lại trong sự chăm sóc dịu dàng.

Năm ngày ở Cái Mơn êm đêm quá!

Một lúc nào đứng trên một chiếc thuyền chuyển bến, anh nói lên rằng:

"Nếu lúc này mà có một cơ hội để ra đi cùng em khỏi đất nước, anh sẽ không ngần ngại."

Tôi hỏi:

"Sao lại với em?"

Đan đáp bình thản:

"Vì em là người đàn bà duy nhất được anh dành cho trọn trái tim."

Những điều này sao cũng thật ngậm ngùi. Trải qua một quá khứ nhiều sóng gió, giờ đây tôi chỉ muốn dừng lại bên Đan mà chẳng cần phải nghĩ ngợi gì. Trên nhiều khía cạnh, tôi hiểu anh, hiểu những gì ấp ủ trong tim, những gì đã chiến thắng và những gì đang thất bại, hiểu nỗi buồn sâu kín... để càng thêm yêu anh mạnh mẽ. Tình yêu lúc này không chỉ đơn thuần giống như ở những ngày mới đi vào đời nhau, mà bây giờ lại nảy sinh thêm trong tôi "sự đau lòng" (chứ không là thương hại) khiến tôi tự thấy không thể tách rời Đan được.

Một lần nghe Đan nói:

"Thời gian này anh chỉ có hai người bạn thật quý, đó là em và rượu"

để lúc ấy tôi cảm thấu được trọn vẹn nỗi buồn trong câu nói anh, điều biện giải được cho tất cả những gì tôi đang hành xử hôm nay.

□

Lưu diễn Mỗ Cày, thứ Năm 24/1/1980.

Đây là bên cuối cùng trong kỳ lưu diễn, ra ngoài dự tính của đoàn vì một chuyện bất ngờ gì đó. Cả tôi lẫn Đan đều ngấm buồn. Anh tỏ bày trong cái cười gương gạo:

"Nghĩ đến những ngày về Sài Gòn sắp tới, anh nghe lòng thật mang mang."

Bốn ngày Mỗ Cày trôi qua lẹ làng như chính hạnh phúc mong manh nhòa nhạt. Chúng tôi cùng che giấu nỗi lòng và cùng tránh cho nhau những điều đau đớn.

Một tối ngồi cạnh nhau trên bệ gạch nơi đoàn dựng rạp, tôi mỉm cười nói đùa với Đan:

"Đan đến trong đời em như một oan nghiệt làm tan nát tâm hồn và cuộc sống bình thản của em."

Tôi nghĩ đến những ngày Tết sắp đến Đan không còn được tự do thong dong vui hưởng, nghĩ đến sự chia cách chúng tôi phải chịu đựng trong những ngày đầu năm... mà tê tái tâm hồn.

Đêm thứ ba ngồi với nhau đợi giờ hát, tôi nghe Đan nói:

"Nếu nhận định được điều này, em sẽ thích lắm. Đó là càng lúc anh càng *đẽ nổi giận* với em. Tại sao? Chỉ vì càng lúc anh càng yêu em đến như lúc nào cũng mong nhìn thấy nơi em sự hoàn hảo. Điều này trái nghịch với lệ thường thời gian càng trôi người ta càng nhàm chán nhau, thì với em trái hẳn. Càng gần em bao nhiêu, anh càng yêu em nhiều hơn bấy nhiêu."

Ngày cuối cùng sống với nhau, tâm trạng thật buồn bã. Đan ngân nga nhiều lần bản nhạc Người Đi Qua Đời Tôi rồi ngậm ngùi bày tỏ:

"Sau này khi đã xa em, hát lại bản này, anh sẽ không rời được nỗi nhớ em và những ngày sống hôn nay."

Rồi tiếp trong cái cười mỉm:

"Anh nghĩ năm xưa người đàn ông ở Dalat đã nói đúng: *'Ai mà đã yêu em rồi thì chẳng thể nào còn quên em được.'* Nhưng phải nói thêm thế này đúng hơn: *'Ai mà đã yêu em và được em yêu lại thì khi mất nhau rồi, chẳng thể nào còn quên nỗi em.'*"

□